

**MESTO
BANSKÁ BYSTRICA**

**NÁVRH ROZPOČTU
MESTA BANSKÁ BYSTRICA
NA ROKY 2025-2027**

ÚVODNÁ SPRÁVA

Bilancie a východiská k návrhu rozpočtu 2025 - 2027

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 – 2027 bol zostavený v súlade s platnými právnymi predpismi:

- ✓ zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ✓ zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 597/2004 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákonom č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov na skládke,
- ✓ zákonom č. 460/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zásady rozpočtového hospodárenia Mesta Banská Bystrica č. ZD 12/2020, schválené uznesením č. 500/2020 - MsZ zo dňa 23.06.2020 (vrátane dodatkov), taktiež upravujú zostavenie rozpočtu v podmienkach Mesta Banská Bystrica (ďalej len „Mesta“).

Výsledkom rokovaní je zostavenie rozpočtu, v ktorom sú zahrnuté, okrem legislatívnych a zmluvných povinností, aj rozvojové aktivity, ktoré Mesto plánuje čerpať v rámci nového programového obdobia, pričom súčasne predkladá na schválenie strategický dokument Program rozvoja mesta Banská Bystrica 2030 spolu s Akčným plánom mesta na roky 2025 – 2027, tzv. „Registrom investícií Mesta Banská Bystrica“ a „zásobníkom projektov“.

Východiskami pre zostavenie návrhu rozpočtu boli najmä:

- ✓ daňová prognóza IFP MFSR z mesiaca október 2024,
- ✓ zákon č. 135/1961 Zb. (cestný zákon) v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

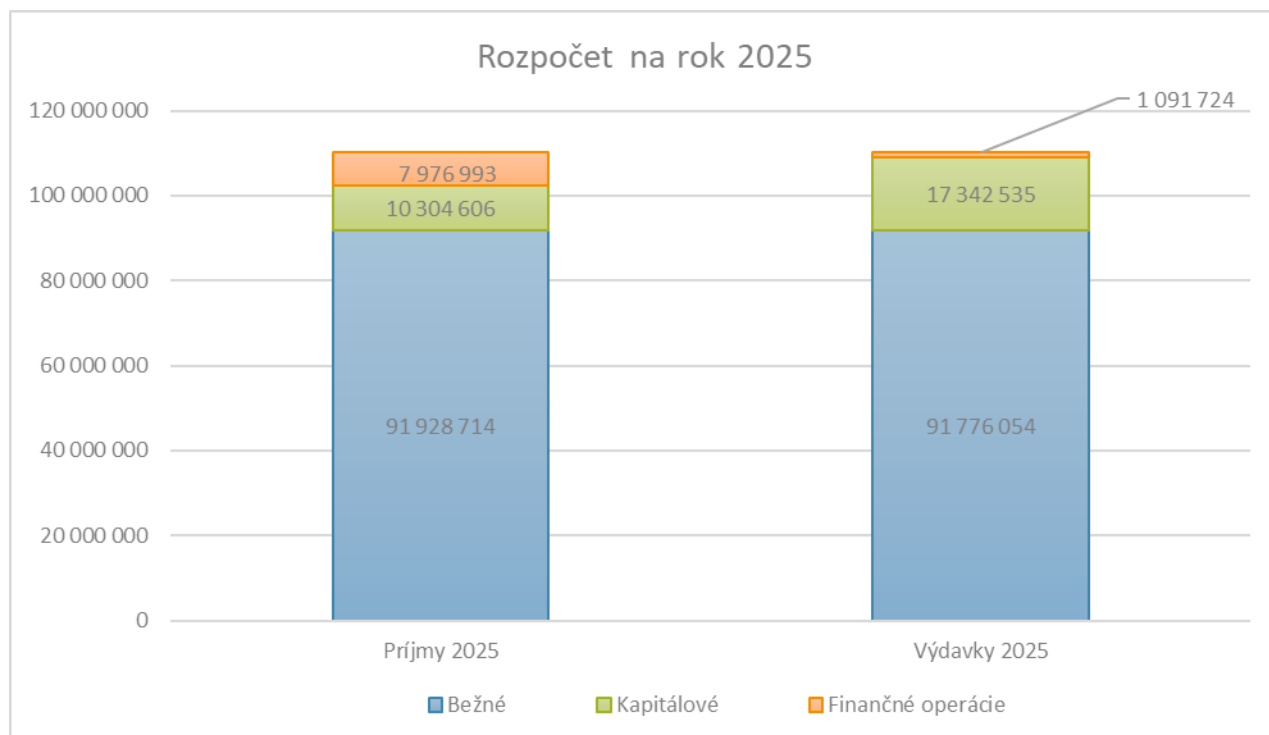
- ✓ zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.,
- ✓ zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ✓ zákonník práce v platnom znení,
- ✓ zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v z. n. p.,
- ✓ zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v z. n. p.,
- ✓ výška očakávaných nenávratných finančných prostriedkov z EÚ a ŠR,
- ✓ výška transferov zo štátneho rozpočtu,
- ✓ kapitálové príjmy z nakladania s majetkom mesta,
- ✓ zapojenie prostriedkov z peňažných fondov,
- ✓ schválené úverové krytie investícií,
- ✓ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov (*aktuálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní*)
- ✓ Zvýšená DPH z 20 % na 23 %
- ✓ Zákon 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Návrh rozpočtu Mesta na roky 2025 – 2027 bude pred jeho prerokovaním v mestskom zastupiteľstve predložený hlavnému kontrolórovi Mesta Banská Bystrica za účelom vypracovania odborného stanoviska. Rovnako bude predložený na rokovaní komisií mestského zastupiteľstva v priebehu mesiacov november a december 2024.

Materiál k návrhu rozpočtu na roky 2025 - 2027 je zverejnený na úradnej tabuli Mesta Banská Bystrica pred jeho prerokovaním mestským zastupiteľstvom od 22.11.2024. V zmysle § 9 ods. 2 Zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znp. bude materiál k návrhu rozpočtu zverejnený na pripomienkovanie v lehote od 24. novembra do 01. decembra 2024 (vrátane).

Návrh rozpočtu na roky 2025 - 2027

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2025 je zostavený ako vyrovnaný.

Návrh rozpočtu na rok 2025 sa zostavoval v časovom období, kedy ešte stále nebol schválený rozpočet verejnej správy.

Počas zostavovania rozpočtu výdavkov, ktoré sú kryté z podielových daní (originálne kompetencie) odborný útvar zosumarizoval rozpočtové požiadavky na bežné výdavky o takmer 9 miliónov Eur vyššie, ako sú prognózované bežné príjmy na rok 2025. Toto navýšenie je spôsobené:

- ✓ predpokladanou infláciou (predpokladaný dopad 1,8 mil. €)
- ✓ navýšením DPH z 20 % na 23 % (predpokladaný dopad 2 mil. €)
- ✓ zavedením dane z finančných transakcií, ktorá sa síce mesta priamo netýka, bude to mať však vplyv na spoločnosti mesta a na cenotvorbu tovarov a služieb, ktoré mesto obstaráva,
- ✓ predpokladaným výdavkom na vyplatenie odmien v sume 800 € na zamestnanca (v prípade podpisu VKZ s dopadom 1,4 mil. €),
- ✓ narastajúcimi legislatívnymi povinnosťami (zvýšenie minimálnej mzdy, športové poukazy, atď.),
- ✓ nevyhovujúcim stavom majetku mesta, a teda potrebou jeho riešenia.

Príjmová časť rozpočtu však nepočíta s navýšením bežných príjmov, a teda **nepočíta so zvýšením miestnych daní a poplatkov**. Samospráva teda nebude pre rok 2025 zvyšovať dane a poplatky za služby, no budú nútené podniknúť aj nepopulárne opatrenia, aby boli zachované vitálne zákonné a zmluvné povinnosti. Z uvedeného

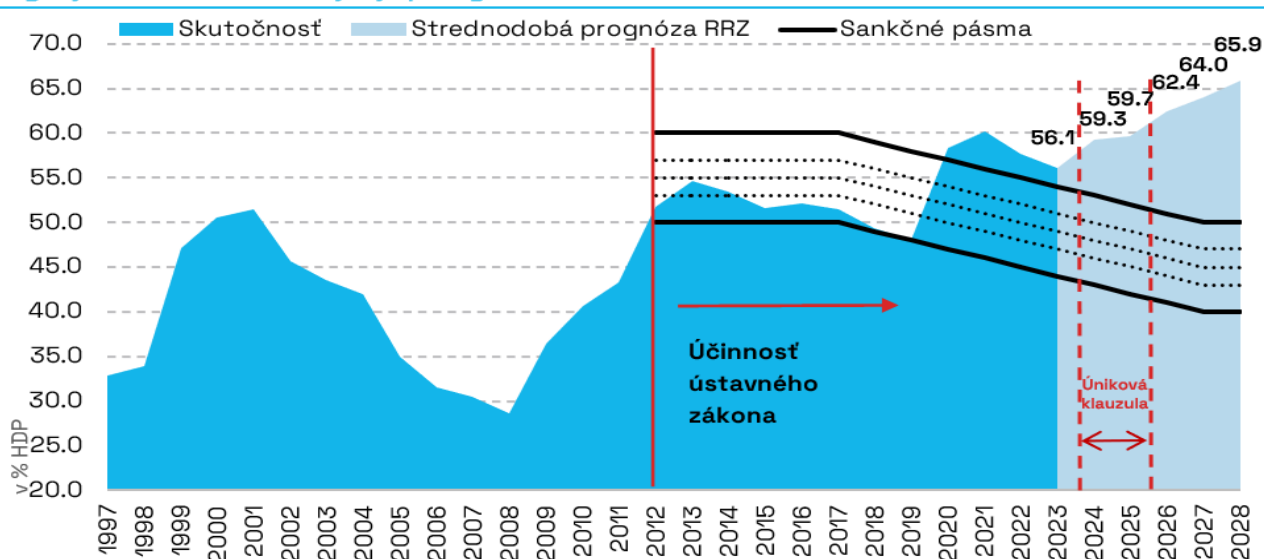

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

dôvodu k výraznému znižovaniu bežných výdavkov, čo bude mať dopad na kvalitu aj kvantitu služieb poskytovaných mestom. Mesto Banská Bystrica pre rok 2025 **nebude zvyšovať dane a poplatok za komunálny odpad**. Predkladá ale návrh VZN č. /2024 VZN o miestnom poplatku za rozvoj, pričom príjmy z uvedeného poplatku tvoria súčasť kapitálových príjmov určených na investície v danom katastrálnom území.

V dátume 21.11.2025 vstúpi do účinnosti **dlhová brzda** vyplývajúca z Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Aj na základe toho, bol rozpočet pre roky 2026 a 2027 zostavovaný v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti.

Vývoj hrubého dlhu verejnej správy

Zdroj: ŠÚ SR, RRZ

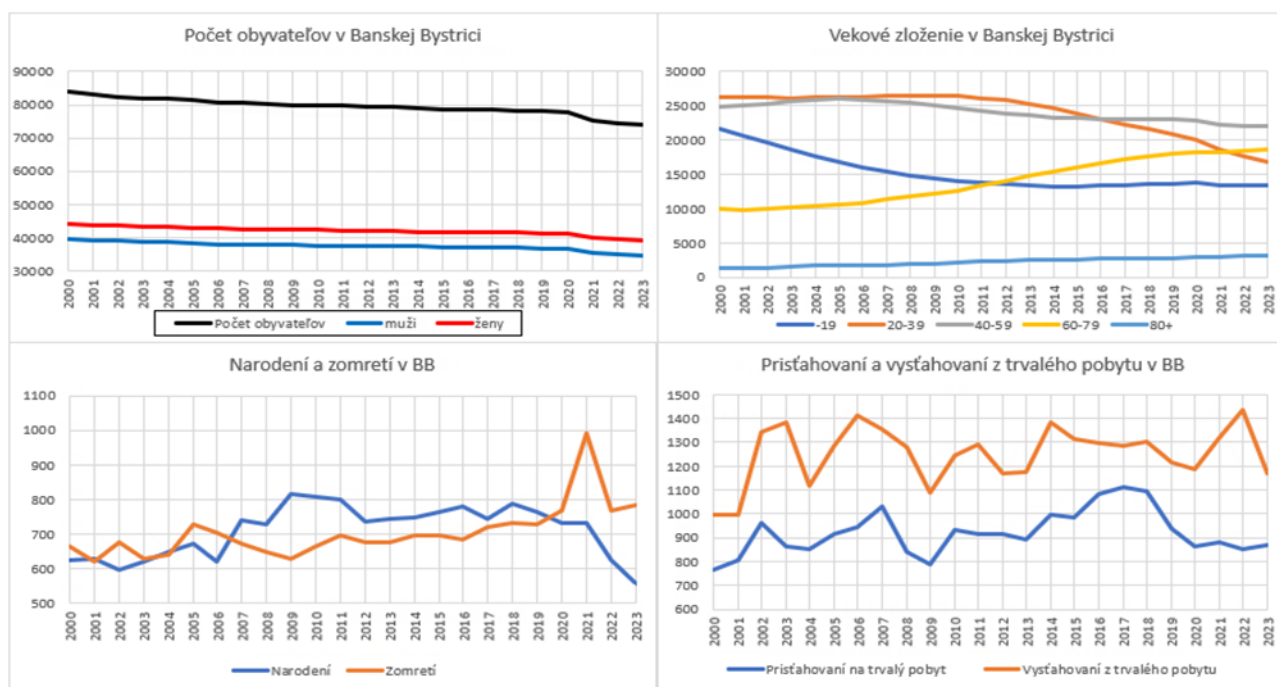
Poznámka: Obdobie strednodobej prognózy v rokoch za roky 2024-2028 predstavuje odhad RRZ

Samospráva je povinná zostaviť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet (bežný + kapitálový) a zároveň je povinná schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

Demografický vývoj mesta zaznamenáva klesajúcu tendenciu. Kým až na výnimku COVIDových rokov sa v Banskej Bystrici narodilo zhruba rovnako obyvateľov ako umieralo, problémom je migrácia z mesta resp. vysťahovanie z trvalého pobytu obyvateľov v produktívnom veku. Veľa ľudí mení pobyt v rámci okresu (odchádza do „satelitných“ obcí), ale Banská Bystrica týmto spôsobom prichádza o svoj hlavný príjem z podielových daní, z ktorého financuje hlavne bežný chod mesta. V priebehu dňa sa Mesto stará o zhruba 20 000 občanov viac ako je jej obyvateľov, čo sa však na príjme mesta neodrkadľuje.

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podielové dane (dane z príjmov fyzických osôb) budú obciam od roku 2025 **prerozdelené len vo výške 56,1% oproti pôvodným 70%** z celkovej sumy daní z príjmov fyzických osôb. Upraví sa aj Nariadenie vlády Slovenskej republiky o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy, z dôvodu, že z celkového koeficientu prepočítaných žiakov vypadávajú žiaci z materských škôl. Aktuálny návrh nového znenia je uvedený v tabuľke:

	Aktuálny stav	Návrh od 1.1.2025
Váhy - kritérium a- počet obyv. a nadmor. výška	23%	28,8%
Váhy - kritérium b- počet obyv. a veľkostný koef	32%	40,0%
Váhy - kritérium c- školstvo	40%	24,9%
Váhy - kritérium d- obyv 62+	5%	6,3%

Výpadok podielových daní by mal kompenzovať príjem zo štátneho rozpočtu, ktorý má byť od roku 2025 vyplácaný zriaďovateľom materských škôl na území samosprávy na základe normatívneho financovania. V praxi to znamená odklonenie príjmov rozpočtu samosprávy, ktoré do roku 2024 prúdili zriaďovateľom neštátnych materských škôl, priamo súkromným zriaďovateľom. Prognózovaný normatív na jedno dieťa materskej školy zo štátneho rozpočtu, ktorý je súčasťou návrhu rozpočtu na roky 2025 – 2027 je aj po pripočítaní poplatkov na úhradu časti nákladov v materskej škole od rodičov je na krytie reálnych výdavkov na jedno dieťa v materskej škole nepostačujúci a mesto ho prostredníctvom svojho rozpočtu financuje z iných zdrojov, ktoré sú presunuté z iných oblastí, ktoré mesto financuje.

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027

Úvodná správa

ročet	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	NÁVRH 2025	NÁVRH 2026	NÁVRH 2027
Bežné príjmy	81 038 354	97 063 594	91 723 264	90 999 745	91 928 714	92 467 710	92 595 550
Bežné výdavky	79 271 001	91 930 229	91 723 264	96 908 308	91 776 054	92 195 550	92 195 550
Prebytok / schodok BR	1 767 353	5 133 364	0	-5 908 563	152 660	272 160	400 000
Kapitálové príjmy	4 205 975	9 170 720	744 334	1 307 808	10 304 606	14 285 182	2 344 224
Kapitálové výdavky	12 327 547	12 137 474	10 594 331	10 385 758	17 342 535	14 535 182	2 744 224
Prebytok / schodok KR	-8 121 572	-2 966 754	-9 849 997	-9 077 950	-7 037 929	-250 000	-400 000
Finančné operácie príjmy	13 407 605	15 640 020	10 997 291	16 612 087	7 976 993	1 069 564	1 091 724
Finančné operácie výdavky	2 470 227	2 830 931	1 147 294	1 625 574	1 091 724	1 091 724	1 091 724
Prebytok / schodok FO	10 937 378	12 809 089	9 849 997	14 986 513	6 885 269	-22 160	0
CELKOVÝ prebytok / schodok	4 583 159	14 975 700	0	0	0	0	0

Bežný rozpočet je zostavený ako **prebytkový**. Výška prebytku je v sume 152 660 Eur a bude použitá na financovanie kapitálových výdavkov.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako **schodkový**, pričom výška schodku je 7 037 929 Eur. Finančné operácie, ktorými zapájajú peňažné fondy a návratné zdroje financovania (napr. prijaté úvery) do rozpočtu sú naviazané aj na kapitálové výdavky, pričom kryjú schodok kapitálového rozpočtu. Finančné operácie, ktoré sú taktiež naviazané na splácanie istín aktuálnych úverov, sú prebytkové, a to vo výške 6 885 269 Eur. Schodok kapitálového rozpočtu je teda krytý z časti kladným výsledkom hospodárenia finančných operácií.

Rozpočet finančných operácií obsahuje zapojenie nasledujúcich prostriedkov, ktorými sú kryté kapitálové výdavky:

- ✓ účelovo určené prostriedky z minulých rokov (napr. zo štátneho rozpočtu),
- ✓ fond minulých rokov,
- ✓ rezervný fond,
- ✓ úverové prostriedky.

Rozpočet	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	NÁVRH 2025	NÁVRH 2026	NÁVRH 2027
PRÍJMY	98 651 934	121 874 334	103 464 889	108 919 640	110 210 313	107 822 456	96 031 498
Bežné príjmy	81 038 354	97 063 594	91 723 264	90 999 745	91 928 714	92 467 710	92 595 550
Kapitálové príjmy	4 205 975	9 170 720	744 334	1 307 808	10 304 606	14 285 182	2 344 224
Finančné operácie príjmy	13 407 605	15 640 020	10 997 291	16 612 087	7 976 993	1 069 564	1 091 724
VÝDAVKY	81 989 134	94 068 776	119 344 545	122 884 851	110 210 313	107 822 456	96 031 498
Bežné výdavky	79 271 001	91 930 229	91 723 264	96 908 308	91 776 054	92 195 550	92 195 550
Kapitálové výdavky	12 327 547	12 137 474	10 594 331	10 385 758	17 342 535	14 535 182	2 744 224
Finančné operácie výdavky	2 470 227	2 830 931	1 147 294	1 625 574	1 091 724	1 091 724	1 091 724
Prebytok / schodok BR	1 767 353	5 133 364	0	-5 908 563	152 660	272 160	400 000
Prebytok / schodok KR	-8 121 572	-2 966 754	-9 849 997	-9 077 950	-7 037 929	-250 000	-400 000
Prebytok / schodok BR+KR	-6 354 220	2 166 611	-9 849 997	-14 986 513	-6 885 269	22 160	0
Prebytok / schodok FO	10 937 378	12 809 089	9 849 997	14 986 513	6 885 269	-22 160	0
CELKOVÝ prebytok / schodok	4 583 159	14 975 700	0	0	0	0	0

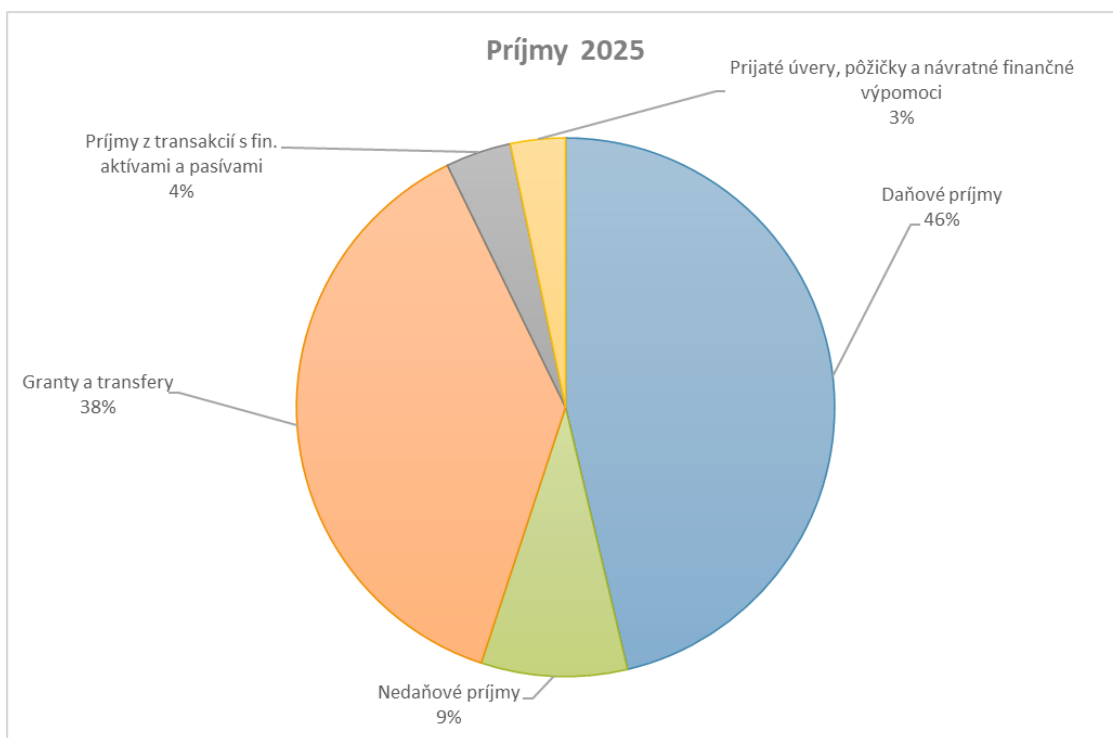

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Príjmová časť návrhu rozpočtu

Na základe východísk k rozpočtu na roky 2025 - 2027 bol zostavený rozpočet príjmovej časti rozpočtu v nasledovnej štruktúre:

Príjmy	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Daňové príjmy	53 213 589	58 538 350	58 091 509	56 418 276	51 027 482	51 718 585	51 876 585
Nedaňové príjmy	8 680 390	11 926 588	9 376 023	10 847 210	9 677 436	9 563 536	9 533 376
Granty a transfery	23 350 350	35 769 376	25 000 066	25 042 067	41 528 402	45 470 771	33 529 813
Príjmy z finančných transakcií	9 303 761	4 266 968	9 496 475	15 111 271	4 344 830	1 069 564	1 091 724
Prijaté úvery, finančné výpomoci	4 103 845	11 373 053	1 500 816	1 500 816	3 632 163	0	0
	98 651 934	121 874 334	103 464 889	108 919 640	110 210 313	107 822 456	96 031 498

Bežné príjmy podľa hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie

Bežné príjmy	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Daňové príjmy	53 213 589	58 538 350	58 091 509	56 418 276	51 027 482	51 718 585	51 876 585
Nedaňové príjmy	8 139 813	9 652 355	9 224 244	10 695 431	9 558 136	9 563 536	9 533 376
Granty a transfery	19 684 952	28 872 889	24 407 511	23 886 038	31 343 096	31 185 589	31 185 589
	81 038 354	97 063 594	91 723 264	90 999 745	91 928 714	92 467 710	92 595 550

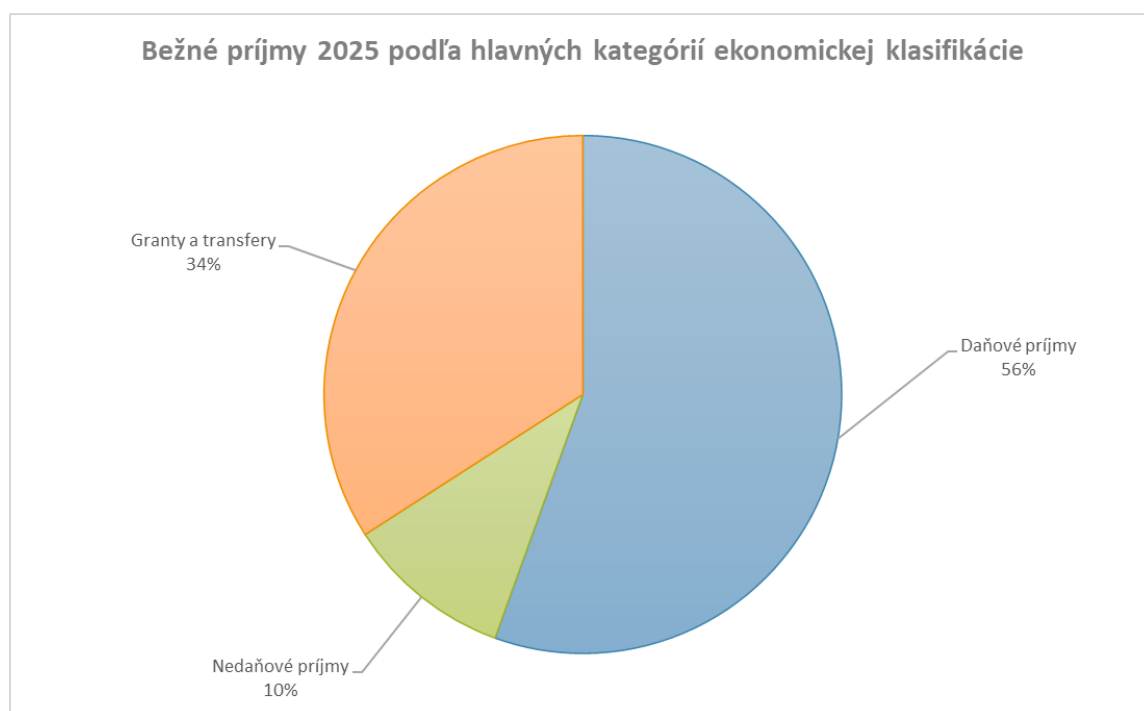

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Celkové bežné príjmy na rok 2025 sú navrhované v objeme 91,9 mil. Eur, čo je o 200 tis. Eur viac v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2024 a o 900 tis. Eur viac v porovnaní s očakávanou skutočnosťou 2024. Návrh daňových príjmov vychádza z príjmov roka 2024, keďže k dátumu zostavenia rozpočtu ešte nebola zverejnená prognóza podielových daní pre rok 2025. Ďalej vychádza z predpokladaného vývoja výberu miestnych daní a poplatkov, príjmov za poskytnuté služby, z nájmov a z prijatých grantov a transferov. Úroveň daňových príjmov je o 7 mil. Eur nižšia ako v schválenom rozpočte roka 2024. Súvisí to s novým financovaním materských škôl a s tým spojenou zmenou prerozdelenia daní z príjmov fyzických osôb.

Nedaňové príjmy sú prognózované na zhruba rovnakej úrovni ako v roku 2024. Mierne navýšenie súvisí so zavedením nových platených parkovacích zón.

Bežné granty a transfery prognózujeme s približne 7 mil. Eur nárastom v porovnaní so schváleným rozpočtom 2024 a s 7,5 mil. Eur nárastom v porovnaní s očakávanou skutočnosťou 2024. Je to spôsobené štátnym transferom na financovanie pedagogickej činnosti materských škôl, ktoré budú po novom financované podobne ako základné školy.

Kapitálové príjmy podľa hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie

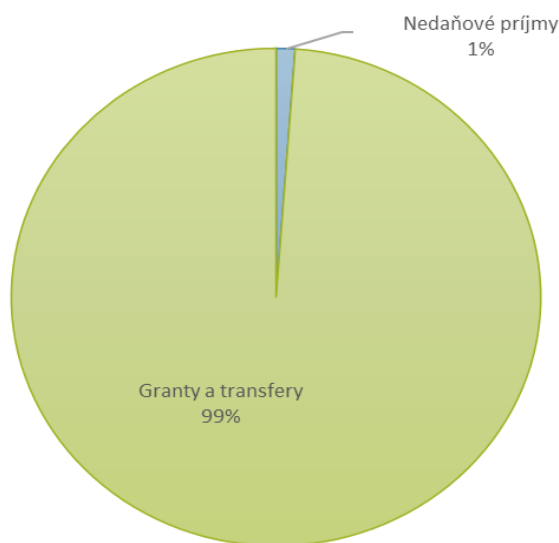
Kapitálové príjmy prognózované na rok 2024 v sume 10,3 mil. Eur sa skladajú z dvoch hlavných skupín: kapitálových grantov a transferov, ktoré tvoria väčšinu príjmov kapitálového rozpočtu a nedaňových príjmov, v rámci ktorých sa jedná napr. o predaj nepotrebného majetku.

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Kapitálové príjmy							
Nedaňové príjmy	540 577	2 274 233	151 779	151 779	119 300	0	0
Granty a transfery	3 665 398	6 896 486	592 555	1 156 029	10 185 306	14 285 182	2 344 224
	4 205 975	9 170 720	744 334	1 307 808	10 304 606	14 285 182	2 344 224

Kapitálové príjmy 2025 podľa hlavných kategórií ekonomickej klasifikácie

V prípade očakávaných **kapitálových grantov a transferov** zaznávame nárast v návrhu rozpočtu. Súvisí to predovšetkým s financovaním investičných akcií, ktoré sú v registri investícií na rok 2025.

V rámci **nedaňových príjmov** je prognózovaný mierny pokles.

Výdavková časť návrhu rozpočtu

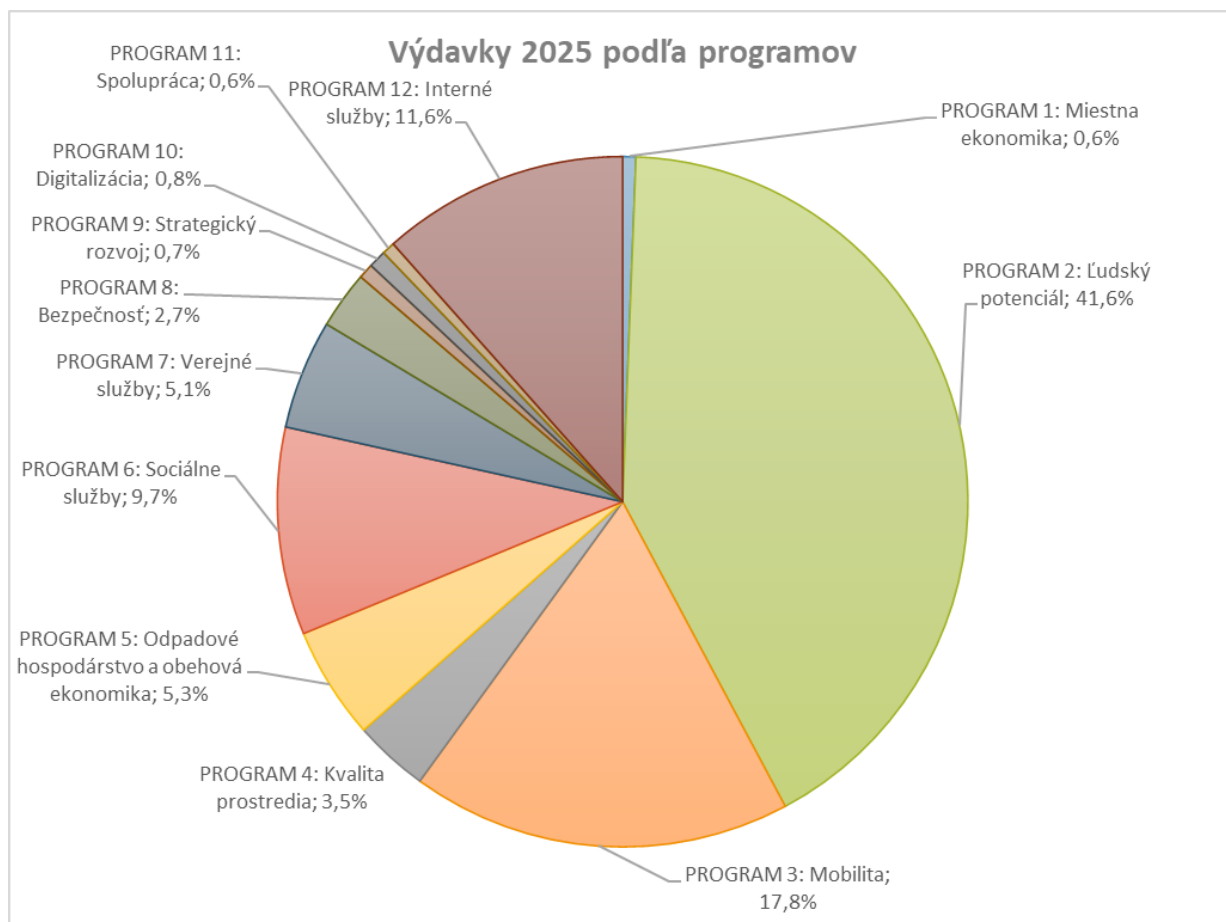
Obsahom programového rozpočtu je alokovanie výdavkov na pokrytie širokého spektra činností, a to v celkovom objeme 110 mil. Eur.

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta Banská Bystrica je aj programový rozpočet (návrh rozpočtu výdavkov členených na programy, podprogramy a prvky), ktorý tvorí 12 programov.

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Výdavky	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
1. Miestna ekonomika	444 805	479 601	626 404	630 704	680 144	678 444	678 444
2. Ľudský potenciál	36 420 409	43 709 002	42 712 168	44 059 876	45 823 229	45 230 794	42 056 788
3. Mobilita	21 467 032	22 685 900	18 166 801	18 951 810	19 618 150	21 774 134	16 007 182
4. Kvalita prostredia	1 438 740	1 230 685	1 022 956	1 688 218	3 866 840	799 067	799 067
5. Odpadové hosp. a obehová ekonomika	4 083 436	4 242 504	5 024 100	5 855 616	5 797 201	5 797 201	5 797 201
6. Sociálne služby	6 866 192	8 293 465	10 900 765	10 938 255	10 706 290	9 022 443	9 022 443
7. Verejné služby	4 152 481	5 108 640	4 562 147	5 408 276	5 649 125	4 730 697	4 730 697
8. Bezpečnosť	3 387 668	4 637 361	2 989 220	3 079 651	2 964 014	2 869 396	2 869 396
9. Strategický rozvoj	179 166	914 878	1 430 583	1 280 071	780 110	164 680	184 680
10. Digitalizácia	720 143	751 741	2 048 576	1 946 368	915 380	815 627	945 627
11. Spolupráca	1 694 055	425 765	354 099	494 299	654 933	354 933	354 933
12. Interné služby	13 214 649	14 419 092	13 627 070	14 586 496	12 754 897	15 585 040	12 585 040
	94 068 776	106 898 634	103 464 889	108 919 640	110 210 313	100 784 510	107 987 090

Prostredníctvom východísk pre zostavenie rozpočtu boli zapracované výdavky programového rozpočtu v roku 2024 najmä s nasledujúcimi dopadmi:

- ✓ **Program 1:** V roku 2025 sa počíta s rovnakým príspevkom pre Oblastnú organizáciu cestovného ruchu Stredné Slovensko ako tomu bolo v roku 2024 a to vo výške 320 tis. Eur. V roku 2025 bude

OOČR pokračovať vo financovaní úpravy bežeckých lyžiarskych tratí, v rozvoji lokality **Urpínskych serpentín** a financie plánuje vynaložiť aj v súvislosti s objektom **Medený Hámor**. Ostatné výdavky boli oproti znížené o 10 %.

- ✓ **Program 2:** Oblasť vzdelávania zaznamenáva nárast oproti schválenému rozpočtu z roku 2024. Mení sa spôsob financovania pedagogickej činnosti v materských školách. Kým v roku bola pedagogická činnosť financovaná z podielových daní, v roku 2025 bude financovaná transferom zo štátneho rozpočtu na základe normatívu na žiaka, podobne ako sú financované základné školy. Školské jedálne v MŠ budú naďalej financované z podielových daní. **V roku 2025 sa začne aj s komplexnou obnovou Základných škôl Golianova a Trieda SNP.**
- ✓ **Program 3:** V rámci programu mobilita sa zaznamenáva pokles oproti roku 2024. Výdavky na bežnú prevádzku boli oproti skutočnej potrebe znížené o 10 %. V rámci investičných akcií sa plánuje pokračovať v projektových dokumentáciách a v realizácii nových cyklistických trás a to konkrétne na **vetvy Sitnianska-Tatranská, Hušták-Kráľová, Strieborné Námestie-Senica a Námestie Slobody-Sásová**. Plánovaná je aj prvá etapa **rekonštrukcie mosta pri železničnej stanici a rekonštrukcia cesty na Pieninskej ulici.**
- ✓ **Program 4:** Výdavky v tomto programe sú navýšené oproti roku 2024 a to z dôvodu nových investičných akcií. Jednou z nich je projekt **“Adaptácia na zmenu klímy”**, vďaka ktorému na **Základnej škole Sitnianska, mesto kompletne zrekonštruje a vybuduje vegetačnú zelenú strechu**. V pláne je aj **realizácia energetických opatrení v budove mestského úradu či budovanie nových nabíjajúcich staníc pre elektrické vozidlá na území mesta**. Výkonové príspevky pre príspevkovú organizáciu ZAaRES ostávajú na rovnakej úrovni ako tomu bolo v roku 2024.
- ✓ **Program 5:** Plánujeme vyrovnané hospodárenie odpadového hospodárstva v súlade s aktuálne platnou legislatívou. Zároveň mesto pokračuje v zámere výstavby **polopodzemných kontajnerov** vo vybraných lokalitách.
- ✓ **Program 6:** Výdavky v tomto programe ostávajú približne na úrovni roku 2024. Oproti roku 2024 sa počíta len s pomernými výdavkami na **vybudovanie nájomného bývania na Ďumbierskej ulici**. Počíta sa však s vyššími príspevkami pre neziskové organizácie, ktoré poskytujú sociálne služby.
- ✓ **Program 7:** Program 7 spája verejné osvetlenie, kultúru, šport aj verejné služby. Oproti roku 2024 zaznamenávame nárast. Je to aj z dôvodu, že kým v roku 2024 boli výdavky na elektrickú energiu verejného osvetlenia navýšené v priebehu roka, tak pre rok 2025 sú zahrnuté v návrhu rozpočtu. Výdavky na kultúru sú oproti roku 2024 navýšené z dôvodu organizácie 770. výročia založenia mesta Banská Bystrica, 100. výročia Robotníckeho domu, či 80. výročia oslobodenia mesta. Najvýraznejší výdavok smeruje na financovanie zimného štadióna a krytej plavárne. V rozpočte je zahrnutý aj nový príspevok pre ZAaRES na údržbu a správu **novovybudovaného hokejbalového a skate ihriska**. Do investičných akcií je zahrnutý aj nákup hardvéru, softvéru a služieb s tým spojených v rámci projektu **“zvýšenie úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti mesta Banská Bystrica”**.
- ✓ **Program 8:** Výdavky ostávajú približne na úrovni roka 2024. Mierny pokles je spôsobený ukončením projektu “ochrana verejného zdravia a zníženie dopadov koronavírusovej pandémie v MFO BB”.
- ✓ **Program 9:** Program strategický rozvoj obsahuje výdavky predovšetkým na projektové dokumentácie, zmeny územných plánov a súťaže návrhov. Do konca roka 2024 nedôjde k dočerpaniu upraveného rozpočtu na projektové dokumentácie, ktoré sú prevažne financované z úverových zdrojov a prebytkov minulých rokov. Tieto zdroje budú použité aj v budúcom roku

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027

Úvodná správa

2024 s cieľom zabezpečiť krytie výdavkov na projektové dokumentácie, ktoré sú predpokladom pripravenosti na čerpanie externých zdrojov.

- ✓ **Program 10:** V tomto programe sú zahrnuté výdavky na informačné systémy mesta a na technologický rozvoj. Oproti roku 2024 zaznamenávame pokles z dôvodu šetrenia a absencie projektu "Moderné technológie II", pričom v zámere mesto pokračuje v sociálnej oblasti, a to z úverových zdrojov.
- ✓ **Program 11:** Spolupráca s obyvateľmi je súčasťou otvorenej samosprávy. Obdobie od roku 2020, poznačeného covidovou krízou a následne ekonomickou krízou súvisiacou s vojnou na Ukrajine, je pre samosprávy mimoriadne náročné. Konsolidačný balík mestu výrazným spôsobom obmedzí rozsah a kvalitu poskytovaných služieb obyvateľstvu. S cieľom čiastočne zmierniť tieto dopady **mesto pristúpilo k vyčleneniu dotačného balíka v objeme 300 tis. €.** Ekonomická situácia neumožňuje implementáciu ustanovení platnej dotačnej schémy. Po dvojročnom období utlmenia poskytovania dotácií z rozpočtu mesta bude v úvode roka 2025 predložená novela Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta, prostredníctvom ktorého bude samospráva reagovať na požiadavky subjektov vykonávajúcich verejnoprospešnú činnosť v kultúre, športe, sociálnej oblasti a ďalších oblastiach. **Participatívny rozpočet je zachovaný na úrovni 40 tis. Eur. Výbory mestských častí budú podporené sumou 2 Eur na obyvateľa. V rámci volebných obvodov je taktiež zachované financovanie údržby ciest a chodníkov v sume 60 tis. na volebný obvod.** Aktivity otvoreného vládnutia sú zapojené do rozpočtu v podobe **spolufinancovania málkych projektov.**
- ✓ **Program 12:** Najväčšiu položku v rámci programu interné sú mzdy zamestnancov MsÚ. Osobitný podprogram tvorí aj prevádzkový príspevok pre príspevkovú organizáciu ZAaRES. Súčasťou programu sú aj výdavky na údržbu radnice, budovy MsÚ a iných objektov v správe mesta Banská Bystrica. Oproti roku 2024 evidujeme pokles, z dôvodu poklesu kapitálových výdavkov, ktoré už boli v roku 2024 uskutočnené.

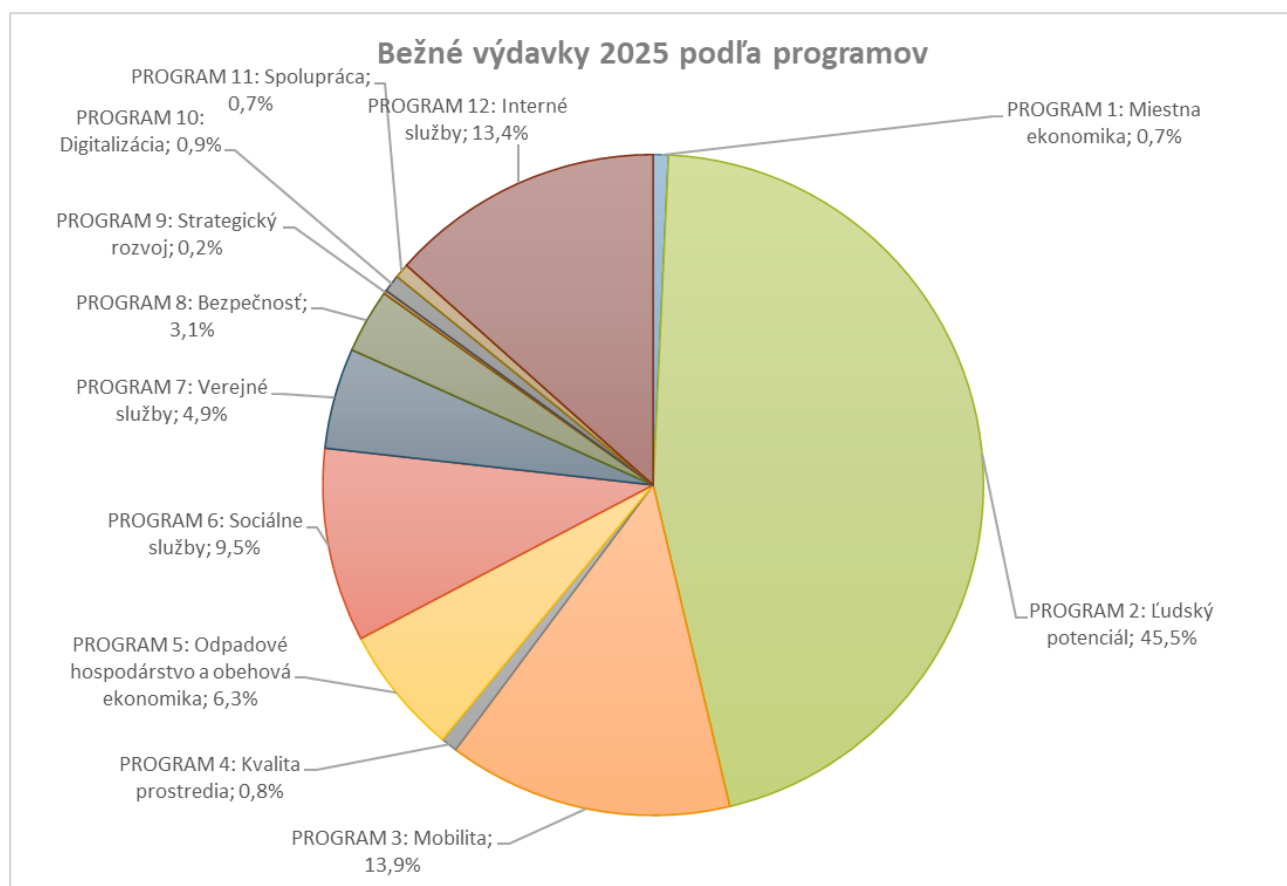
Bežné výdavky podľa programovej štruktúry

Bežné výdavky	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
1. Miestna ekonomika	444 805	464 968	626 404	630 704	680 144	678 444	678 444
2. Ľudský potenciál	35 256 423	41 442 477	42 340 314	43 403 883	41 926 945	42 040 995	42 040 995
3. Mobilita	12 072 070	14 452 613	14 550 502	15 143 898	12 829 922	12 876 198	12 876 198
4. Kvalita prostredia	473 963	669 616	828 909	881 768	736 957	736 957	736 957
5. Odpadové hosp. a obehová ekonomika	4 083 436	4 236 514	4 974 100	5 805 616	5 797 201	5 797 201	5 797 201
6. Sociálne služby	6 710 039	8 037 133	7 475 189	7 835 199	8 725 051	8 971 140	8 971 140
7. Verejné služby	2 742 016	3 841 476	3 659 922	4 599 260	4 538 165	4 443 079	4 443 079
8. Bezpečnosť	3 290 752	4 369 342	2 964 220	3 054 651	2 886 514	2 869 396	2 869 396
9. Strategický rozvoj	116 796	595 194	268 107	186 428	158 080	164 680	164 680
10. Digitalizácia	598 519	646 537	1 900 576	1 806 920	785 380	815 627	815 627
11. Spolupráca	1 661 055	414 379	354 099	458 566	654 933	354 933	354 933
12. Interné služby	11 821 128	12 759 980	11 780 922	13 101 415	12 056 762	12 446 900	12 446 900
	79 271 001	91 930 229	91 723 264	96 908 308	91 776 054	92 195 550	92 195 550

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Zabezpečenie základných kompetencií samosprávy má vplyvom zmien legislatívy najpodstatnejšie dopady na rozpočet bežných výdavkov. **Celkové bežné výdavky** na rok 2025 sú navrhované v objeme 91,7 mil., čo znamená o 50 tis. Eur nárast v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2024 a 5,1 mil. pokles oproti očakávanej skutočnosti 2024.

Účel bežného príspevku - ZAARES	Schválený r. 2024	Upravený r. 2024	Návrh r. 2025
Prevádzkový príspevok	2 543 000	2 543 000	2 543 960
Príspevok na údržbu a výsadbu mestskej zelene	435 960	435 960	435 960
Príspevok na údržbu parku pod pamätníkom SNP		16 000	
Prevádzkový príspevok MMŠ Radvaň	122 000	122 000	122 000
Príspevok na údržbu verejných DI a pieskovísk	50 000	50 000	50 000
Príspevok na údržbu verejných DI a pieskovísk - dopadové plochy		39 059	
Príspevok na údržbu mestského mobiliáru	30 000	30 000	30 000
Príspevok na údržbu zelene v MŠ, DI a pieskovísk v MŠ	30 000	30 000	30 000
Príspevok na údržbu bežeckých lyžiarskych tratí	20 000	20 000	30 000
Príspevok na hokejbalové a skate ihrisko			45 000
SPOLU	3 230 960	3 286 019	3 286 920

Bežné príspevky príspevkovej organizácií ZAaRES sú pre rok 2025 rozpočtované vo výške ako 3 285 960 Eur. Jedná sa o navýšenie o 55 tis. Eur oproti schválenému rozpočtu v roku 2024. Pre rok 2025 pribudol nový príspevok na správu a údržbu novovybudovaného hokejbalového ihrisku a skate ihriska na Tajovského ulici.

Kapitálové výdavky podľa programovej štruktúry

Vývoj investícií v roku 2025 je priamoúmerne závislý od očakávaných kapitálových príjmov a objemu zapojenia finančných prostriedkov z peňažných fondov, nedočerpaných účelových prostriedkov minulých rokov a prostriedkov z úverov.

Kapitálové výdavky tvoria prevažne výdavky potrebné na realizáciu aktívnych projektov kryté z EŠIF, ŠR, vlastných prostriedkov, či úverov. Celkový rozpočet kapitálových výdavkov je vyšší ako v roku 2024 a je v objeme cca 17,3 mil. Eur.

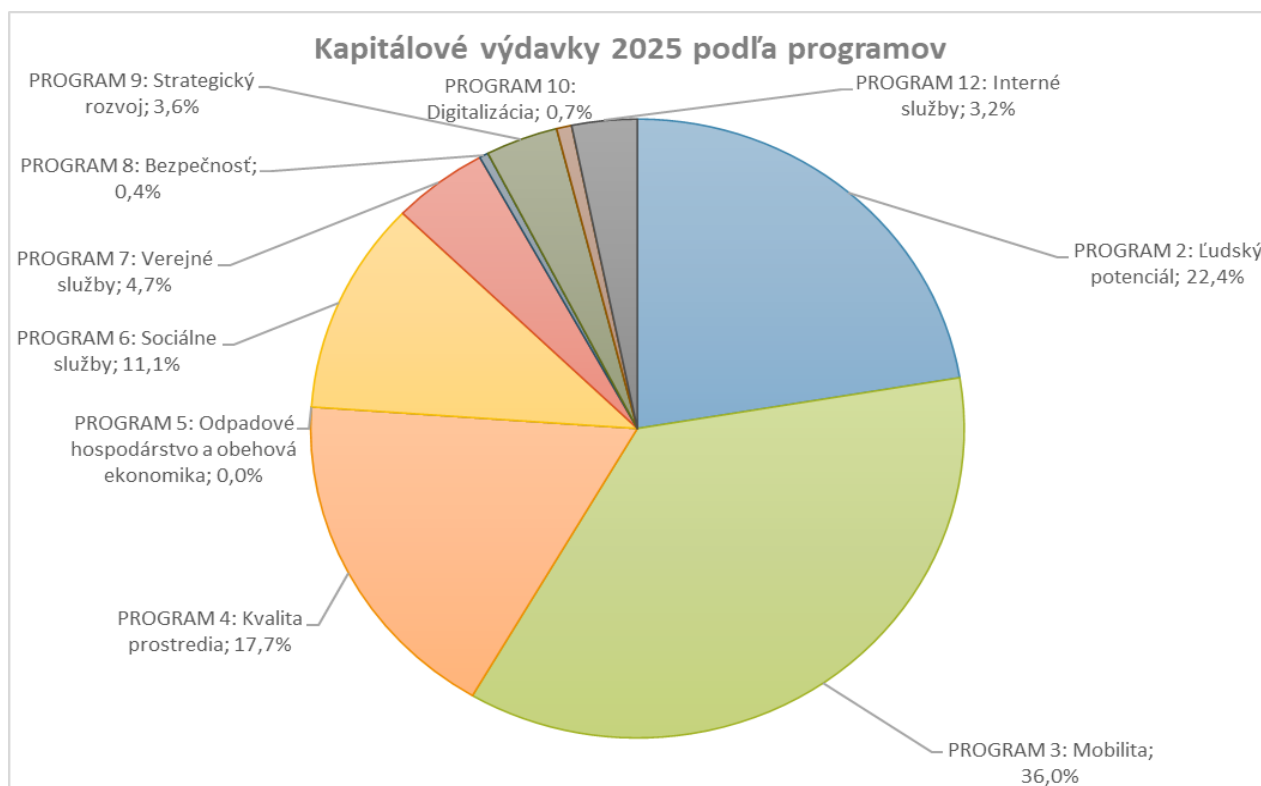
Úvery budú použité aj na investície mimo EÚ projektov, ako je napr. výstavba nájomných bytov na Ďumbierskej ulici alebo rekonštrukcie ciest. Do rozpočtu na rok 2025 je taktiež posunuté krytie výdavkov z už schváleného úveru, a to na krytie výdavkov spojených s výstavbou. Taktiež súčasťou návrhu rozpočtu je potenciálne čerpanie nového úveru na projektovú prípravu. Podrobnejšie informácie o čerpaní úverov na investície sú uvedené v akčnom pláne so zapracovaným semaforom, registri úverov a zásobníka projektov, ktoré tvoria súčasť predkladaného materiálu.

Prostriedky minulých rokov budú prioritne využité na financovanie už schválených projektov.

Kapitálové výdavky	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
1. Miestna ekonomika	0	14 633	0	0	0	0	0
2. Ľudský potenciál	1 130 129	2 016 493	357 885	639 237	3 880 491	3 174 006	0
3. Mobilita	8 401 565	7 463 224	3 309 034	2 739 416	6 251 468	8 361 176	2 594 224
4. Kvalita prostredia	957 587	547 054	183 851	790 431	3 067 773	0	0
5. Odpadové hosp. a obehová ekonomika	0	5 990	50 000	50 000	0	0	0
6. Sociálne služby	121 996	221 273	3 252 358	3 063 975	1 929 936	0	0
7. Verejné služby	1 334 630	1 067 680	639 332	512 034	823 342	0	0
8. Bezpečnosť	96 916	268 018	25 000	25 000	77 500	0	0
9. Strategický rozvoj	62 370	319 684	1 162 476	1 093 643	622 030	0	20 000
10. Digitalizácia	100 810	105 205	148 000	139 448	130 000	0	130 000
11. Spolupráca	33 000	11 386	0	35 733	0	0	0
12. Interné služby	88 545	96 834	1 466 395	1 296 841	559 995	3 000 000	0
	12 327 547	12 137 474	10 594 331	10 385 758	17 342 535	14 535 182	2 744 224

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027 Úvodná správa

Druh kapitálového príspevku - ZAARES	Návrh rozpočtu 2025
Projektová dokumentácia - rekonštrukcia areálu v Majeri	150 000
Dofinancovanie vybavenia v MMŠ	4 139
SPOLU	154 139

V roku 2025 sú kapitálové výdavky pre organizáciu ZAaRES naplánované vo výške 154 139 Eur.

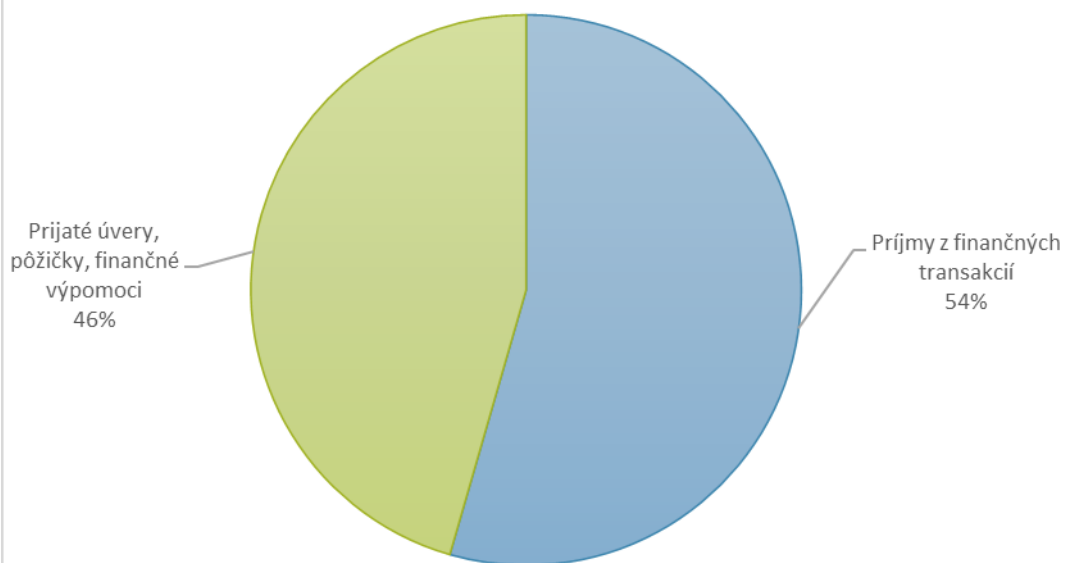
Tuzemské úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci

	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Príjmové finančné operácie							
Príjmy z finančných transakcií	9 303 761	4 266 968	9 496 475	15 111 271	4 344 830	1 069 564	1 091 724
Prijaté úvery, pôžičky, finančné výpomoci	4 103 845	11 373 053	1 500 816	1 500 816	3 632 163	0	0
	13 407 605	15 640 020	10 997 291	16 612 087	7 976 993	1 069 564	1 091 724

Návrh rozpočtu Mesta Banská Bystrica na roky 2025 - 2027
Úvodná správa

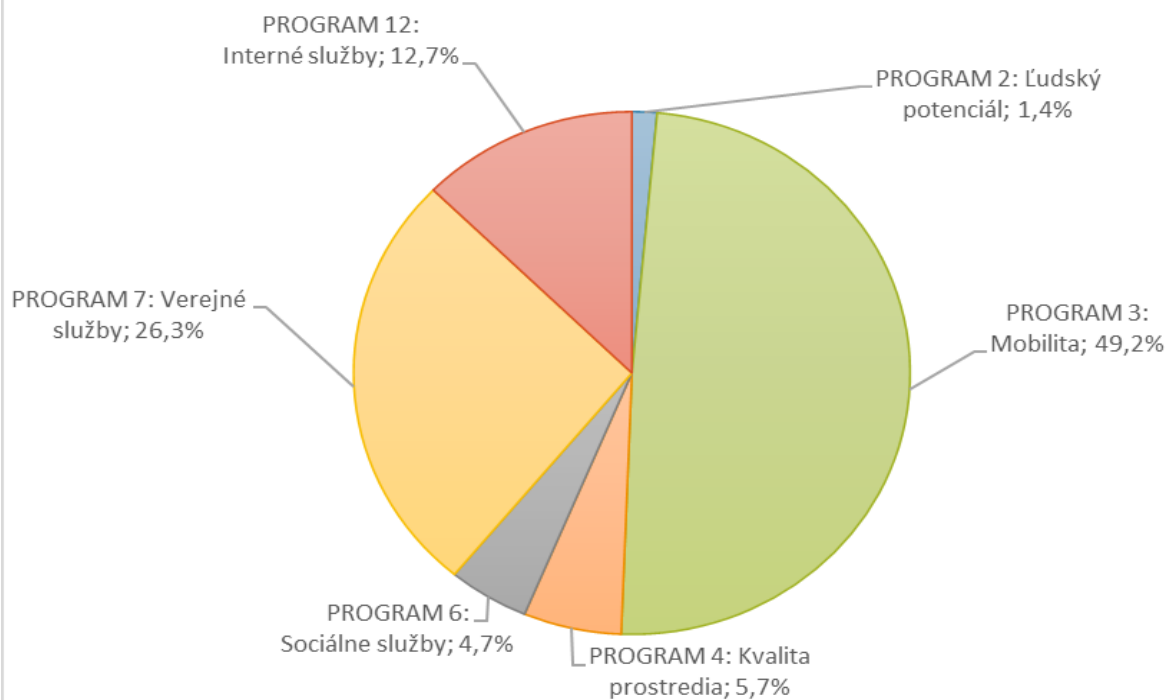
Príjmové finančné operácie 2025 podľa hlavnej
kategórie ekonomickej klasifikácie

	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Výdavkové finančné operácie							
2. Ľudský potenciál	33 857	250 032	13 969	16 756	15 793	15 793	15 793
3. Mobilita	993 397	770 063	307 265	1 068 496	536 760	536 760	536 760
4. Kvalita prostredia	7 189	14 015	10 196	16 019	62 110	62 110	62 110
6. Sociálne služby	34 157	35 059	173 218	39 081	51 303	51 303	51 303
10. Digitalizácia	20 814	0	0	0	0	0	0
12. Interné služby	1 304 976	1 562 278	379 753	188 240	138 140	138 140	138 140
	2 470 227	2 830 931	1 147 294	1 625 574	1 091 724	1 091 724	1 091 724

Výdavkové finančné operácie 2025 podľa programov

Výdavkové finančné operácie sú splátky istín aktívnych úverov v súlade s uzatvorenými úverovými zmluvami.